Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyi

F. Köçərli adına
Respublika Uşaq Kitabxanası

Ədəbiyyatımıza bədii töhfələr verən - Ələviyyə Babayeva

Ələviyyə Babayevanın 100 illik yubileyi münasibətilə mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri, MKS-nin şəhər, qəsəbə, kənd kitabxana filialları üçün hazırlanmış metodik vəsait

Bakı-2021

Tərtibçi: **Ruhiyyə Məmmədli**
Sevil Əhmədova

Ixtisas redaktoru və buraxılışa məsul: **Şəhla Qəmbərova**
Əməkdar Mədəniyyət işçisi

Redaktor: **Lalə Qəmbərova**

"Ədəbiyyatımıza bədii töhfələr verən nasir xanım - Ələviyyə Babayevanın 100 illik yubileyi münasibətilə mərkəzi kitabxanaların uşaq şöbələri, MKS-nin şəhər, qəsəbə, kənd kitabxana filialları üçün hazırlanmış metodik vəsait/ tərt. ed. Ruhiyyə Məmmədli; ix. red və burax. məsul Şəhla Qəmbərova; red.L.Qəmbərova, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası.- Bakı, 2021.- 26s.

©F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası, 2021

Tərtibçidən

Bu il nasir, tərcüməçi, publisist, əməkdar mədəniyyət işçisi, Prezident təqaüdçüsü Ələviyyə Babayevanın 100 illik yubileyidir. Ömrünün 75 ilini ədəbiyyatımızın inkişafına həsr edən Ələviyyə xanım istedadlı, təvazökar, çox məhsuldar və cəfakeş yazıçı idi. Öz taleyi də bir sıra qəhrəmanlarının həyatına bənzəyən Ələviyyə Babayeva 63-dən çox kitabın müəllifidir. Hekayə və povestlərdən ibarət olan bu nəsr nümunələrinin arasında 9 roman da var. Əsasən böyüklər üçün yazan müəllif uşaqları da yaddan çıxarmayıb. Yazıçının balacalar üçün, onların həyatından yazdığı “Mənim müəlliməm”, “Qızılı buzov”, “Hekayələr”, “Tək ağac”, “Kənd yollarında”, “Tut ağacı”, “Sehirli pillələr”, “Hörüklər”, “Payızda”, “Arıxanada”, “Mən tək deyiləm”, “Yarpaqlar nə haqda pıçıldaşırdı”, “Yenə bahardı”, “Ayran” hekayələr və povestlər kitabları və multfilmləri balaca oxucuların rəğbətini qazanıb. Onun “Cırtdan şəhərdən qaçıb” povestini oxucularımız həmişə maraqla oxuyurlar.

F.Köçərli adına RUK-nın Elmi-metodika şöbəsi olaraq biz yazıçının 100 illik yubileyi münasibətilə bu vəsaiti hazırlamağı özümüzə borc bildik. Vəsait iki hissədən ibarətdir. I hissədə yazıçının həyat və yaradıcılığından, II hissədə isə kitabxanada yubiliyarla bağlı təşkil olunan tədbirlərdən söhbət açılır.

Yüksək vüsətli romanlar müəllifi Ələviyyə Babayeva

Ələviyyə Babayeva 1921-ci il avqustun 12-də Bakıda anadan olub. O, orta məktəbi bitirdikdən sonra həkim olmaq istəyi ilə Tibb İnstitutuna daxil olub. Üçüncü kursda anlayıb ki, onun gələcək həyatı ədəbiyyatla bağlıdır. Buna görə də ADU-nun filologiya fakültəsinə üz tutub. Onu da əlavə edək ki, o, orta məktəbdə oxuduğu illərdə şeir yazırmış. Bəlkə elə buna görə onun nəsrinin dili şirin və ürəyəyatımlıdır. Ədəbi fəaliyyətə 1936-cı ildə "Ədəbiyyat qəzeti"ndə dərc olunmuş "İki həyat" adlı hekayəsi ilə başlayıb. O, "Azərbaycan qadını" jurnalında məsul katib, "Gənclik" nəşriyyatında müasir ədəbiyyat şöbəsinin müdiri, sonra baş redaktor olub. Ə. Babayeva Moskvada Azərbaycan ədəbiyyatı ongünlüyündə, həmçinin başqa ölkələrdə keçirilən ədəbi tədbirlərdə fəal iştirak edib. Yazıçı bir müddət də Azərbaycan Yazıçılar Birliyində tərcümə bölməsinin rəhbəri olub.Ə.Babayeva sovet dönəmində təkcə Azərbaycanda deyil, müttəfiq respublikalarda da yaxşı tanınır və sevilirdi. Onun kitabları bir neçə xarici ölkədə çap edilmişdi. Ə.Babayeva 1937-ci ilin dəhşətli repressiyalarını yeniyetməlik çağlarından canında yaşadan, həyatın bir çox çətinlikləri, müsibətləri ilə üz-üzə dayanan bir insan olub. Bir- birinin ardınca işıq üzü görən əsərləri Ələviyyə Babayevaya oxucu rəğbəti və məhəbbəti qazandırıb. 1964-cü ildə yazıçının işıq üzü görən "Kölgə" povesti də maraqla qarşılanıb. Ələviyyə Babayevanın əsərləri Rusiyada, Çində, Fransada, Yaponiyada, Türkiyədə, İsraildə, İranda

və başqa ölkələrdə işıq üzü görüb və kitab kimi çap edilib. Həmkarları söyləyirlər ki, Ələviyyə xanımın zəhmətkeşliyinə qibtə etmək olar. Çünki o, böyük bir romanın üzünü bəzən bir neçə dəfə köçürüb, amma yorulmayıb, bezməyib. Bu cəfakeşliyinin müqabilində umacaqsız yaşayıb. Həmişə də nikbinliklə söyləyib: "Bir mənəm, bir də 63 kitabım və dostlarım". Ə.Babayeva 23 sentyabr 2014-cü ildə vəfat etmişdir.Müəllifin "Mənim müəllimim" adlı ilk kitabı 1950-ci ildə "Uşaqgəncnəşr" də çap olunub. Sonra bir-birinin ardınca onun "Hekayələr", "Tək ağac", "Kənd yolları", "Payızda", "Yenə bahardı", "Tut ağacı", "Süsən sünbül", "Hörüklər", "Adamlar və talelər", "Hardasan, dost, harda", "Əlvida", "Dəli Sona", "Son döngə" və s. əsərləri işıq üzü görüb. Ələviyyə Babayeva eyni zamanda uzun illər tərcümə və jurnalistliklə də məşğul olub. Gənc yaşlarından müasir rus və xarici ölkə ədəbiyyatından da tərcümələr edib. L.Tolstoy, İ.Turgenev, A.Çexov, M.Qorki, V.Korolenko, G.Paustovski, A.Qaydar, V.Byankin, V.Astafyev, V.Ponova, Y.Çaruşin, Y.Sotnik, A.Zegeres (alman dilindən) və başqalarının əsərləri onun tərcüməsində kütləvi tirajla çap olunub. Gəncləri həmişə ürəkdən sevən Ələviyyə Babayeva istər jurnalda işlədiyi, istərsə də "Gənclik" nəşriyyatında baş redaktor olduğu dövrdə hər zaman istedadlıların əsərlərinin çap edilməsinə, kitablarının plana salınmasına çalışıb Bu gün də Ələviyyə Babayevanın xidmətlərini məhəbbətlə xatırlayan neçə-neçə qələm sahibi var. Ələviyyə xanım lazım gələndə çoxunun nöqsanını üzə deməyi bacaran, yalnız ədəbiyyat naminə yaşayıb-yaradan, heç vaxt "mənəmlik" iddiasında olmayan, "mən ədəbiyyatın sıra nəfəriyəm" - deyə öyünən bir ziyalıdır. Kitabxanada əvvəlcə yazıçı Ələviyyə Babayevanın həyat və fəaliyyətindən bəhs edən **foto sərgi, kitab sərgisi** hazırlamaq olar. Sərgi müxtəlif başlıqlar altında təşkil edilə bilər. Məsələn:

”Ədəbiyyatımızın pərvanəsi”, “Bəlkə sabah olmadı”, “Qiymətli romanlar müəllifi Ələviyyə Babayeva”, “Böyük ədəbiyyata gedən yolun yolçusu Ələviyyə Babayeva”, “Ədəbiyyatımıza bədii töhfələr verən nasir xanım - Ələviyyə Babayeva”, “Bəhrəli ömür”, “Sevimli yazıçımız Ələviyyə Babayeva”, “Zərif duyğular tərənnümçüsü”, “Yüksək vüsətli romanlar müəllifi”, “İnsanı insanlara sevdirən nasir”, “Zamanın tarixi-ədəbi salnaməçisi” və s.

Sərgidə yazıçının kitablarının, müxtəlif mətbuat orqanlarında onun haqqında verilən məqalələrin, foto şəkillərinin nümayişi vacibdir. Sərgidə görkəmli şəxsiyyətlərin Ə. Babayeva haqqında söylədiyi kəlamlardan istifadə edilməsi də onun haqqında oxucu və tamaşaçılarda ətraflı təsəvvür formalaşdıra bilər.

İndi isə “Yüksək vüsətli romanlar banisi - Ələviyyə Babayeva” adlı kitab sərgisinin nümunəsini veririk.

1. Başlıq: “Yüksək vüsətli romanlar müəllifi Ələviyyə Babayeva”
2. Kitablarının nümayişi.
3. Görkəmli insanların Ələviyyə Babayeva haqqında yazdıqları məqalələrdən sitatlar və onun ədəbi fəaliyyəti, şəxsiyyəti barədə söylədikləri xoş sözlər.
4. Dövrü mətbuatda nəşr olunan məqalələrin kartotekası.
5. Əsərlərinə çəkilmiş rəsm əsərləri.

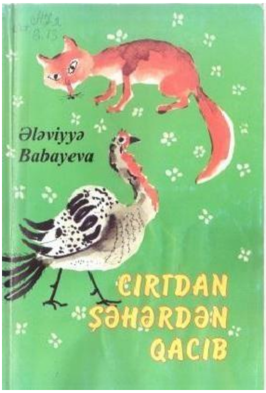
Ələviyyə
Babayeva
CIRTDAN
ŞƏHƏRDƏN
QACIB

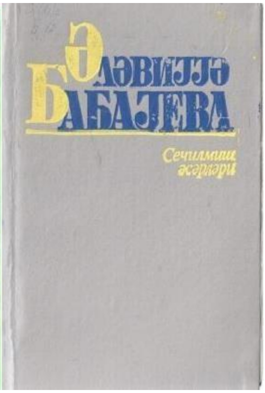
ӘЛӘВИЈЈӘ
БАБАЈЕВА
Сечилмиш
әсәрләри

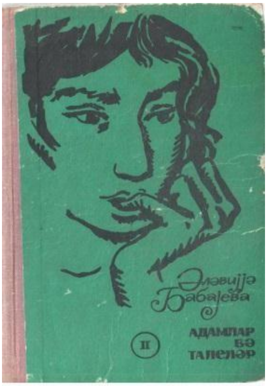
Әләвијјә
Бабајева
II
АДАМЛАР
ВӘ
ТАЛЕЛӘР

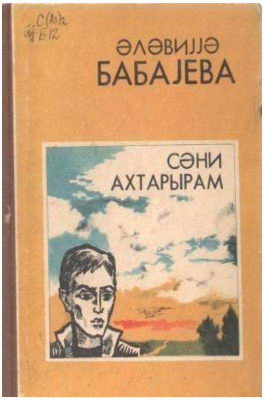
ӘЛӘВИЈЈӘ
БАБАЈЕВА
СӘНИ
АХТАРЫРАМ

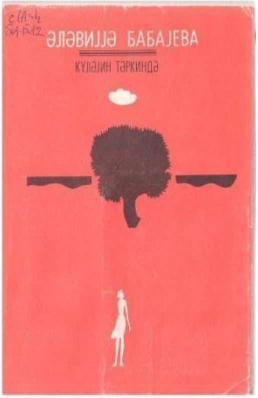
ӘЛӘВИЈЈӘ БАБАЈЕВА
КҮЛӘЈИН ТӘРКИНДӘ

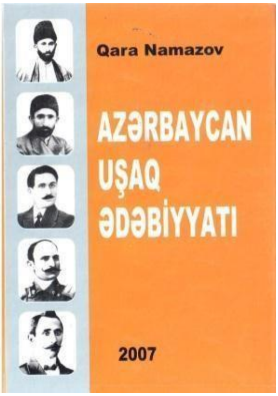
Qara Namazov
AZƏRBAYCAN
UŞAQ
ƏDƏBİYYATI
2007

Görkəmli şəxsiyyətlərin Ələviyyə Babayeva haqqında söylədikləri:

Ələviyyə Babayevanın mövzu dairəsi geniş, əhatəlidir. Onun dolğun məzmunlu və maraqlı bədii əsərlərində uşaq təxəyyülünə uyğun şəkildə qələmə aldığı həyat hadisələri azyaşlı oxucunun dünyagörüşünə faydalı təsir göstərir, onlarda gözəl hisslər, səmimi duyğular, vətənpərvərlik hissləri aşılayır.

Qara Namazov,
Professor

Ələviyyə Babayeva balalarımızın sevincinə səbəb olan kitabların önündə həmişə yaşıl işıq yandıranlardan biri olmuşdur.

Rafiq Yusifoğlu,
Professor

Ələviyyə Babayeva dərəcəsi çətin ölçülə bilən zəhmətlərə qatlaşan, ona görə də sevilən sənətkardır. Onun inadlı zəhmətkeşliyinə həmişə qibtə etmək olar. Ələviyyə Babayeva yeganə yazıçıdır ki, əlinə qələm aldığı gündən öz populyarlığını qoruya bilib.

Çingiz Fərəcov,
ictimai xadim

Elmi-bədii ədəbiyyat əsəri necə olar? Əgər məndən bunu soruşsaydılar, deyərdim: “Gedin Ələviyyənin əsərlərini oxuyun”.

Əkrəm Cəfər,
ədəbiyyatşünas alim

Ələviyyə Babayevanın romanları milli səviyyəmizdir. Bu əsərlərdə Şərq mədəniyyəti ilə Qərb mədəniyyətinin sintezi açıq-aydın hiss olunur. Ömrünü ictimai həyata, ədəbiyyata, yaradıcılığa, bədii tərcüməyə bağlayan Ələviyyə Babayevanı həmkarlarından fərqləndirən çoxlu məziyyəti var: mərdanəliyi, cəsarəti, məhsuldarlığı.

Flora Xəlilzadə,
Əməkdar jurnalist

Ələviyyə xanımın yaradıcılıq yoluna nəzər saldıqda onun əsər üzərində nə qədər səbr və təmkinlə işlənməsinə heyran olursan. Ələviyyə Babayeva ömrü boyu ədəbiyyata təmənnasız xidmət etməyi özünün vətəndaşlıq borcu sayıb.

Süleyman Vəliyev,
yazıçı

Mən Ələviyyə Babayevanın hekayələrini oxumuşam. Hekayələr mənə çox maraqlı təsir bağışlayıb. O, gələcəyin böyük romançısı olacaq.

Suat Dərviş,
türk yazıçısı

1968- ci ildə Bolqarıstanda istirahətdə olduğum zaman Ələviyyə Babayevanın "Kölgə" povestini oxudum, yüksək qiymət verdim, dəyərləndirdim. Ələviyyə xanımın yazar əlini hörmətlə sıxıram.

Tahir Kamal,
türk yazıçısı

Kitabxanada yazıçı Ələviyyə Babayevanın fidan balalar üçün qələmə aldığı "Cırtdan şəhərdən qaçıb" kitabı əsasında "Nağıl saatı" da keçirmək olar. Kitaba sevimli yazıçımızın "Cırtdan şəhərdən qaçıb", "Eşit, inanma", "Dalaşdılar, barışdılar", "Fındıq" hekayələri, "Kökə", "Sən demə, Siçandan güclüsü yox imiş", "Bülbülün nəğməsi", "Kor kirpi ilə kar

kirpi", "Yeni il nağılı" daxil edilib. İnsanlara məhəbbət, böyüklərə hörmət, dostluğa sədaqət, heyvanlara və təbiətə qayğı kimi müsbət keyfiyyətlər aşılayan bu kitab azyaşlı oxucular üçün çox maraqlıdır. Adları çəkilən hekayələri, nağılları "Nağıl otağı"nda uşaqlar üçün səhnələşdirmək, səhərciklər təşkil etmək, kiçik yaşlı uşaqlar üçün isə hekayələrin ucadan oxusunu keçirmək olar. Həmçinin kitabxanaçılara azyaşlı oxucularla Ə.Babayevanın həyat və fəaliyyiyyəti haqqında qısaca məlumat vermək, onun "Sehrli pillələr", "Yenə bahardı", "Mən tək deyiləm", "Süsən sünbül" və s. kitablarındakı hekayələrdən ucadan oxu və söhbətlər təşkil etmək məsləhət görülür. Gəlin "Nağıl otağı"nda "Sən demə, siçandan güclüsü yox imiş" nağılını səhnələşdirək.

Səhnəcik

Bir qrup azyaşlı uşaq nağıla uyğun paltarlarını geyinib səhnəcik göstərirlər. Öncə səhnə dekorasiyalarla bəzədilir. Tamaşada aparıcı, Siçan, Bulud, Külək, Kotan, Öküzlər, Ağac kökü rollarının ifaçıları iştirak edirlər.

Aparıcı: *- Biri vardı, biri yoxdu, bir Siçan bəy vardı. Siçan bəy bir gün evlənmək fikrinə düşdü. Siçan bəy çox təkəbbürlü idi. Ona görə çox götür-qoy elədi, özünə layiq bir nişanlı seçə bilmədi. Fikirləşdi ki, gəzsin, dolansın, dünyada ən yüksək rütbə sahibinin qızına elçi düşsün. Fikirləşdi ki, Ay hamıdan yüksəkdir. Buna görə də yığışıb Ayın yanına getdi.*

Siçan: - Ay qardaş sən çox ucasan, bu dünyada səndən ucası yoxdur. Buna görə də səninlə qohum olmaq istəyirəm.

Ay: - Uca olmağına ucayam, gecələr mənim gümüşü şüalarım zülmətin bağrını yarır. Bütün dünyanı işığa qərq edir. Amma elə ki, Günəş çıxır, mənim işığım da gücdən düşür. Heç kim məni yada salmır. Günəş batandan sonra dünyanı işıqlandırıram. O məndən güclüdür, o məndən ucadır.

Aparıcı: *- Bunu eşitcək Siçan Günəşin yanına getdi.*

Siçan: - Ey uca Günəş, mən Siçan bəyəm. Ən güclü məxluğun qızına evlənmək istəyirəm. Deyirlər, səndən güclüsü, səndən ucası yoxdur. Qızını mənə verərsənmi?

Günəş: - Güclü olmağına güclüyəm. Elə ki yerimdən qalxıram, dünyanı bürüyən zülmət qorxumdan qaçıb gizlənir. Ulduzlar, hətta Ayın özü də mənimlə bəhsə girə bilmir.

Siçan: - Bu lap yaxşı oldu. Deməli, mən istədiyimi tapmışam.

Aparıcı: *- Günəş ah çəkərək söylədi.*

Günəş: - Məndən də güclüsü var. Bu da Buluddu. O mənim şüalarımın qabağını kəsir, hərarətimi də, işığımı da söndürür, dünyanı mənim əlimdən alır.

Aparıcı: *- Siçan Günəşdən aralanıb, üzünü Buluda tutdu. Bulud Siçanı dinlədi. Rəngi boğulub, üzü tutuldu. Siçan bəy fikirləşdi ki, istədiyimi tapmışan. Bulud hamıdan güclüdür. O, hətta Günəşin qabağını kəsir.*

Bulud: - Günəş doğru deyir. Elə ki, mən yorğanımı dünyanın üzünə çəkirəm, Günəş solur, qüvvədən düşür. Lakin məndən də güclüsü var. Külək qəzəblənəndə məni bir anda parçalayır, tikə-tikə doğrayıb səmaya dağıdır. Külək məndən çox güclüdür.

Aparıcı: *-Bunu deyib Bulud hönkür-hönkür ağladı. Siçan təngənəfəs özünü Küləyə yetirdi. Birtəhər köynəyinin ətəyini ələ keçirib çığırdı.*

Siçan: - Ay qardaş, bir ayaq saxla, axı mən səni deyib gəlmişəm.

Külək: - Tez ol, mətləbini de, tələsirəm vaxtım yoxdur.

Siçan: - Sən deyirlər Günəşdən də, Aydan da, ulduzlardan da, Buluddan da güclüsən. Buna görə mən sənin qızınla evlənmək, səninlə qohum olmaq istəyirəm.

Aparıcı: *- Külək güldü, aşağıda qara torpağı şumlayan öküzləri göstərib dedi:*

Külək: - O öküzləri görürsən? Bax, onlar məndən güclüdürlər. Səhərdən buynuzlarından tutub ora-bura çəkirəm.

Yerə yıxıb işlərinə mane olmaq istəyirəm. Heç veclərinə də deyil.

Aparıcı: *-Siçan Küləyin ətəyindən buraxdı, ordanca yerə atıldı, birbaş öküzlərin yanına düşdü.*

Siçan: - Öküz qardaşlar, işiniz avand olsun. Mən sizin kimi güclüləri yerdə qoyub, güclü dalınca göyə çıxmışam. Deyirlər, dünyada sizin kimi güclü yoxdur.

Öküzlər: - Güclü olmağına güclüyük. Güclü olmasaydıq bir belə böyük sahəni şumlamağı bizə tapşırardılarmı? Ancaq kotan bizdən də güclüdür. Bir də görürsən kotan ya daşa, ya da ağac kökünə ilişir, onda iki yox, lap dörd öküz də onu çətinliklə çəkir.

Aparıcı: - *Siçan üzünü cəld kotana sarı çevirdi.*

Siçan: - İndi ki, sən öküzlərdən güclüsən, elə gəl səninlə qohum olaq.

Kotan: - Bu zəhrimara qalmış kök mənim işimə yaman mane olur. Elə ki, dişimə ilişir, qopmaq bilmir.

Siçan: -Deməli zoğlar səndən güclüdür. Güclü olmasaydı onu asanlıqla qırıb atardın.

Ağac kökü: - Bilirəm, indi mənimlə qohum olmaq istəyəcəksən. Ancaq bil ki, məndən də güclüsü var. Kotanın qırıb çəkə bilmədiyi, öküzlərin işini çətinləşdirən, insanın zəhmətini artıran bu zoğları görürsən? Nazik olmalarına baxma! Onlar torpağın şirəsini içiblər. Bu zoğları qırmaq o qədər də asan deyil. Ancaq öküzlərin, kotanın çətinliklə gördüyü işi balaca bir siçan asanlıqla görür. Xırdaca dişləri ilə zoğları qırıb tökür.

Siçan: - Hə, indi bildimki, güclü kimdir! Sən demə, siçandan güclüsü yoxmuş.

Aparıcı: - *Bu söhbətlərdən sonra siçan balaca bir siçanla evləndi.*

Tamaşanın sonunda rolları ifa edən uşaqlar alqış sədaları altında səhnədən ayrılırlar.

Kitabxanaçı: - Əziz uşaqlar! Ə.Babayevanın əsərlərində tərbiyə məsələləri ön planda dayanır. O, uşaqlar üçün yazdığı hekayələrində balaca oxucularının maraqlı bədii obrazlarını yaratmağa nail olur. Onun əsərləri - roman, povest və hekayələri ciddi axtarışların məhsuludur. Bu gün sizinlə "Çörək əhvalatı", "Dalaşdılar, barışdılar", "Alapars" hekayələri ətrafında söhbət aparacağıq və sonda siz mənim bu hekayələrdən bəhs edən suallarıma cavab verəcəksiniz. Məsələn, "Dalaşdılar, barışdılar" hekayəsində hər dəfə boş şeyin üstündə dalaşan, sonra peşmançılıq hissi keçirən, özləri də bilmədən barışan Fuadla Elxanın daxili dünyasına nüfuz edilir. Yaxşı cəhətdir ki, müəllif nəsihət yolunu tutmur, hadisələrin ümumi axarı isə uşağın özünü düşünməyə, yersiz hərəkətlərdən çəkindirməyə səsləyir.

"Alapars" hekayəsində isə ilanların qənimi alapars haqqında məlumat verilir. Alaparsla ilanın döyüş səhnəsinin təsviri canlıdır. Yaz və yay aylarında günlərini kənddə babasının yanında keçirən uşağın ayrı-ayrı təbiət hadisələrinin sirrini öyrənməyə, bitkiləri tanımağa çalışması da inandırıcı lövhələrlə əks olunub. Hekayə aşağıdakı sözlərlə bitir: "Bu dünyada gərəksiz bitki, gərəksiz heyvan yoxdur. Hər şeyin həm xeyirli, həm də zərərli cəhətləri var".

Kitabxanada ədibin "Sehrli pillələr" kitabındakı "Çörək əhvalatı" hekayəsi ətrafında uşaqlarla söhbət aparmaq olar. Bu məqsədlə öncə kitabxanaçı hekayəni uşaqlara oxuyur.

"Dürdanənin atası eyvanda məhəccərə bağladığı uzun yeşiklərin, dibçəklərin içərisində gül əvəzinə sünbül bəslərdi. Burada cürbəcür sünbüllər olardı: açıq sarı, qızılı, uzun qılçıqlı, iri dənli, sısqa dənli. Ata hey bu dibçəklərin, yeşiklərin başına dolanar, kəhrəba kimi sarı dənləri nəlbəkinin içinə töküb baxardı.

Dürdanə bir gün dedi:

- Bu nədir?! Dibçəkdə gül əkərlər. Evimizdə hara baxırsan sünbüldür, adamın ürəyi darıxır..."

Sonda hekayəni dinləyən uşaqlarla keçirilən sual-cavab gecəsində aktivliyi ilə fərqlənən oxucu müdiriyyət tərəfindən mükafatlandırılır.

Orta yaşlı oxucularla Ələviyyə Babayevanın əsərləri üzrə **”Ədəbiyyatımızın pərvanəsi”** adlı **ədəbi oyun** da keçirmək məqsədəuyğundur. Belə oyunu keçirmək üçün kitabxanaçılar oxucularına yazıçının orta yaşlı oxucular üçün yazdığı əsərləri oxumalarını tövsiyə etməlidir. Oyuna kitabxanaçılar əvvəlcədən hazırlaşmalı və kitablardan qeydlər götürməlidirlər ki, aparıcı olduqda oxuculara sual vermək üçün çətinlik çəkməsinlər.

Kitabxanaçı oyunu başlarkən yazıçı haqqında qısa məlumat verməli və “oxumusunuzsa cavab verin” sözü ilə oyuna başlamalıdır. Oyunda fəal iştirak edən oxucunu kitabla mükafatlandırmaq olar. Tədbir üçün sual və cavabları veririk:

“Elədir, biz burada Qanlı gölün qayalıq sahilini uçurdacaq, o tərəfdə də Çətindərədə də Çardaxlı çayını kəməndə salacağıq. Beləliklə, Çardaxlı dənizi yaranacaq”.

Sual: - Bu sətirlər yazıçının hansı povestindən götürülmüşdür?

Cavab: - “Mən tək deyiləm povesti”ndən

“Ay pipiyi qan,
Gözləri mərcan.
Boyuna qurban,
Bacadan boylan,
Baban desin “can”!

Sual: - Bu şeir parçası yazıçının hansı hekayəsində verilmişdir?

Cavab: - ”Sehrli pillələr” hekayəsində.

Sual: - Yazıçının doğma şəhərimizin kiçik bir məhəlləsində yaşayan uşaqların həyatından bəhs edən hansı əsərini oxumusunuz?

Cavab: - “Yenə bahardı” əsərini.

Sual: - “Eh, Abbas Mirzəyevin evini ötmüşəm!”. Cümlə yazıçının hansı povestindəndir?

Cavab: - “Məni tanımırsız?” povestindən.

Sual: - Yazıçının “Açar”, “Məni tanımırsız” povestləri hansı kitabında verilmişdir?

Cavab: - “Məni tanımırsız” kitabında.

Sualları artırmaq da olar.

Şübhəsiz hər bir uşaq kitabxanasında fəal oxucu qrupları vardır. Həmin oxuculara yazıçının hər hansı kitabına mülahizə yazmalarını tapşırmaq olar. Məsələn: Kitabxanaçılar oxucularına “Səni axtarıram” əsərini oxumağı və mülahizə yazmalarını tövsiyə edə bilərlər. Həmin əsərin müzakirəsini keçirərkən yaxşı olar ki, hər kitabın arasına bir, iki sual yazılmış əlfəcin qoyulsun. Əlfəcinə aşağıdakı sualları yazmaq olar:

1) Romanın əsas ideyası nədir?
2) Romanın mövzusu haradan götürülmüşdür?
3) Yazıçı əsərdə hansı mühüm məsələyə toxunmuşdur?
4) Əsərdə təsvir olunan adamlar kimlərdir?
5) Yazıçının daha hansı əsərinin müzakirəsini keçirmək istərdin?

Konfrans

Kitabxanalarda yuxarı sinif şagirdlərinin iştirakı ilə “Ələviyyə Babayevanın yaradıcılığı müasir gəncliyin gözü ilə” adlı konfrans da təşkil etmək mümkündür. Konfransdan öncə tədbirin proqramı tərtib edilməli, keçiriləcəyi dəqiq vaxt müəyyən olunmalıdır. Proqramda konfransda çıxış edəcək qonaqların, ədəbiyyatşünasların və şagirdlərin adları, onların çıxış edəcəkləri mövzular, tədbirin keçiriləcəyi məkan və zaman qeyd olunur. Konfrans zamanı Ələviyyə Babayevanın yaradıcılığına yaxından bələd olan jurnalist, yazıçı və şairlərin çıxışları dinlənilir. Oxucu konfransının planını sizə təqdim edirik:

Konfransın əvvəlində iştirakçılara kitabxananın hazırladığı Ələviyyə Babayevadan bəhs edən slayd təqdim olunur.

1. Slayd: "İnsan qəlbini, mənəviyyatını əsərlərində işıqlandıran, sevilən nasir Ələviyyə Babayeva".

1. Giriş hissə (Ə. Babayevanın həyat və yaradıcılığı haqqında məruzə).
2. Ə. Babayevanın yaradıcılığı haqqında kitabxana rəhbərliyinin, jurnalist, yazıçı və ədəbiyyatçıların çıxışları.
3. Yuxarı sinif şagirdlərindən ibarət olan oxucuların Ə. Babayevanın müxtəlif əsərləri ətrafında məruzələri.
4. Konfransın yekunu.

Kitabxanaçı: - Görkəmli alimlər, tənqidçilər, oxucular, hətta həmkarları birmənalı olaraq vurğulayıblar ki, əgər Ələviyyə Babayeva heç bir əsər yazmasaydı belə, "Adamlar və talelər" romanı ilə Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində iz qoymuş olardı. Əsərləri yenidən çap edilən Ələviyyə Babayevanın üç romanı haqqında mütləq danışmaq lazımdır. 1996-cı ildə işıq üzü görmüş "Bəlkə sabah olmadı", 1998-ci ildə oxuculara təqdim olunan "Dəli Sona", 2000-ci ildə çap edilmiş "Son döngə" romanları Azərbaycan nəsrinə yeni nəfəs gətirdi. Hətta 2000-ci ildə çap olunmuş "Rəngbərəng yuxular" povesti də bu sırada özünün layiqli yerini tutdu. Ələviyyə xanımın yaradıcılığı ilə bağlı sözü məruzəçilərə veririk.

I məruzəçi: - "Bəlkə sabah olmadı". Bu, Ələviyyə Babayevanın həm Azərbaycanda, həm də xarici ölkələrdə çap edilən məşhur romanının adıdır. Bu xiffət dolu sualın ahəngində qəribə bir niskil, daha doğrusu, giley duyulur. Ömrünü ictimai həyata, ədəbiyyata, yaradıcılığa, bədii tərcüməyə bağlayan Ələviyyə Babayeva Azərbaycanın müstəqillik dövründə də qələmini yerə qoymamış, çox dəyərli, dövrlə səsləşən əsərlər yazmışdır.

II məruzəçi: - Onun 1985-ci ildə işıq üzü görmüş **“Səni axtarıram”** kitabı da ictimai quruluşun eybəcərliklərini oxuculara çatdirmaq baxımından çox cəsarətli bir addım idi. Tənqidçi Qulu Xəlilov bu əsəri “həqiqətən yüksək vüsətli roman” adlandırmışdı. Jurnalistlərin, mətbuat işçilərinin həyatından bəhs edən bu əsər haqqında Ələviyyə Babayeva vaxtilə belə söyləmişdi: “Mən jurnalist peşəsinin nə qədər çətin, nə qədər keşməkeşli və nə qədər gərəkli, jurnalist adlanan adamların insanın səadəti, ədalətin bərqərar olması uğrunda mübarizə edən, bu yolda bəzən hətta səadətini itirən mərd qəhrəmanlar olduğunu qələmə almışam”. Müəllif bu əsərində çox haqlı olaraq jurnalistləri “qızılaxtaranlar” adlandırıb. Özü bu kəlmənin mahiyyətini belə açır: “Qızılaxtaranların həyatı dağlarda, düzlərdə, məhrumiyyətlər qaynağında keçir. Ən adi rahatlığa - yumşaq yatağa, isti yeməyə çox vaxt həsrət qalırlar...”

III məruzəçi: - Ötən əsrin 70-ci illərində Ələviyyə Babayevanın çapdan çıxmış **“Adamlar və talelər**” adlı kitabı ədəbi aləmdə böyük əks-səda doğurdu. İnsanların dəfələrlə oxuduğu, maraqla qarşıladığı bu kitab elə bir rəğbət qazanıb ki, hətta bir neçə il təkrar nəşr olunub. Ələviyyə Babayeva bu romanında yaradıcılıq imkanlarını aydın və pozulmaz bir möhürlə təsdiq edib. Qələmini çox dərinlərə işlədərək yazırdı: “Bizim çətin əsrimizdə ən çətini insan olmaqdır. İstər alim, istər sənətkar ol, istər xəstə baxıcısı ol, fərqi yoxdur. Əgər sən qürurla səslənən insan adına layiq deyilsənsə, heç bir şeysən!”

IV məruzəçi: - “Rəngbərəng yuxular”, 2000-ci il. bu Müəllif bu povestində keçdiyi enişli-yoxuşlu həyat yoluna nəzər salır, gördüyü, təmasda olduğu insanların, məşhur şairlərin, yazıçıların və ziyalıların öz yaradıcılığına böyük təsirini qeyd edir. Həmçinin o, ömrü boyu üzləşdiyi çətinlikləri, maraqlı hadisələri, üzləçdiyi bəzi təsirli məqamları yaddan çıxarmır. Duyulur ki, onun ən böyük idealı ədalət, düzlük, vicdan təmizliyi olub və əsərlərində həyat həqiqətinin

gözlə görünməz düyünlərini açmağa çalışıb. “Rəngbərəng yuxular” əsəri müəllifin yaşadığı mürəkkəb və faciəli epoxanın, zamanın tarixi-ədəbi salnaməsidir, – desək yanılmarıq. Əsərin elə ilk səhifəsində yazıçının ədəbiyyata verdiyi qiymətin, ədəbiyyat haqqında söylədiyi mülahizələrin şahidi oluruq. “Ədəbiyyat, sənət elə bir halədir ki, bu haləyə düşən adam heç vaxt xilas ola bilmir. Bu yolla irəliləyənin bu yolda dönüklüyü yada düşmür”.

V məruzəçi: - Müəllif bu əsərdə görkəmli sənət fədailərinin başlarına gələn faciələrə, onlara atılan böhtanlara göz yuma bilmir və repressiya qurbanlarının həbsindən ürək ağrısı ilə yazır. Yazıçı eyni zamanda uşaqlıq illərini tez-tez xatırlayır. O, hafizəsinin çox güclü olduğunu, Müşfiqin ona söylədiyi “Yalnız ağac” şeirini yaddaşına həkk edib təzədən şairə əzbər söylədiyini və şairi heyrətləndirdiyini uşaq sevincilə yadına salır. Əsərdə Müşfiqlə yanaşı, onunla eyni vaxtada yaşayıb yaradan S.Vurğun, H.Cavid, S.Mümtaz da xatırlanır və sifarişlə onların əleyhinə məqalələr yazan mənəviyyatsız, vəzifəpərəst, xudbin alimlər ifşa olunurlar.

VI məruzəçi: - Qarabağ müharibəsi başlayandan yazıçı tez-tez çadır şəhərciklərinə gedir, orada məskunlaşan qaçqınlarla görüşür, onların acınacaqlı həyat şəraitini təsvir edir. Yazlçı valideynləri ermənilər tərəfindən gözü qabağında öldürülən balaca Samirənin simasında Qarabağ müharibəsində əsir götürülən fidan balaların taleyinə acıyır. Povestdə müəllif yazır: “Mən çadır şəhərciyində yayın isti günlərində olmuşam. Gil torpaqda ot-ələf bitmir, mal, qoyun saxlamaq mümkün deyil. Su yoxdur, deyə, əkin, tikinti də yoxdur. Heç toyuq, cücə də o istiyə, susuzluğa davam gətirmir”. Belə çadırların birində əmisinin himayəsində yaşayan dili tutulmuş (erməni separatçıları tərəfindən gözünün qabağında ata-anası öldürülərkən həyəcandan dili tutulub) Samirəni görür və ona xeyirxah insanların köməyi ilə yardım edir, qızın dili açılır. Müəllif bu balaca, şair təbiətli qızı ikinci dəfə evində qarşılayır.

Samirənin yazdığı yurd həsrətli, nisgilli şeirlərinə qulaq asır. Onu şəhərə gəzməyə aparanda qızcığazın gözləri dənizə sataşır, heyrətlənir. Bu qədər də su olar? – soruşur və sonra deyir: "Çadır şəhərində suyun o qədər həsrətini çəkmişdi ki..."

VII məruzəçi: - Müəllif ikinci qəhrəmanından – şairə Lamiyədən söz açır. Onun soyuq çadırda yerdəcə əyilib şeir yazmasına acıyır: "İstedad fenomeninin yaxşı cücərti verməsi üçün münbit şərait, qayğı olmalıdır. Yoxsa, dövranın dəli küləkləri bu çiçəkləri vaxtsız soldurarlar", – deyir. Daha sonra yazır: "Şeirini dizi üstə qoyub kətil üzərində yazan, şair bala, görən, bu çoxmu çəkəcək. Sən havaxta kimi tövlə sakini olacaqsan."

VIII məruzəçi: - Müəllif "Rəngbərəng yuxular" əsərində müxtəlif mövzulara müraciət edərək bəzən keçmişə qayıdır. Gördüyü, şahidi olduğu hadisələri yaddaşında çözələyir, ya da uzaq ölkələrə səfərlərindən danışır. Keçən əsrin otuzuncu illərində həbs olunan, uzaq Sibirə sürgün edilən insanların qaldıqları yerləri, meşələri, onların yaşadıqları soyuq həbs düşərgələrini görmək arzusunda olduğunu deyir. Ə.Babayeva yazır ki, o iki dəfə Sibirdə olub. H.Cavidin sürgün olduğu İrkutsk şəhərini ikiyə bölən Anqara çayının sahilində həmkarları ilə Cavidi yada salıb, fikirləşib - haqsız tökülən qan yerdə qalacaqmı? İnqilab bizə, Sibirə nə verdi? O vaxtlarda Sibir proqressiv, cəsarətli adamların katorqa yeri idi, sonralar da. Bu meşələrdə ağac mişarlayan dustaqları qış yuxusundan oyanan ac ayılar hücum çəkib aparırdılar. Müəllif ürək ağrısı ilə müsavat zabiti olmuş və elə buna görə də həbs edilib Sibirə sürgün olunmuş dayısının da belə bir faciə ilə üzləşdiyini xatırlayır.

Ələviyyə xanımın yaradıcılığı barədə oxucularda geniş təsəvvür yaratmaq və sevdirə bilmək üçün keçiriləcək tədbirlərdən biri də "**Zamanın tarixi-ədəbi salnaməsini yazan Ələviyyə Babayeva" adlı ədəbi-bədii gecədir.** Gecəyə bir neçə həftə əvvəldən hazırlaşmaq lazımdır. Tədbirə bir çox şair

və yazıçılarla yanaşı, ədəbiyyat müəllimlərini, kitabxanaçıları, tələbə və şagirdləri dəvət etmək olar. Ədəbi hissəsi adətən çıxış və məruzələrdən ibarət olur. Bədii hissədə isə yazıçının hekayə və nağılları əsasında hazırlanan səhnəciklər göstərilir. Səhnə gül dəstələri ilə bəzədilir. Yazıçının portreti səhnənin divarından asılır. Gecəni kitabxanaçı açıb, ədibin həyat və fəaliyyəti haqqında qısa məlumat verir. Sonra söz aparıcılara verilir.

Aparıcı: - Əziz oxucular və dəyərli qonaqlar, bu əlamətdar gün görkəmli yazıçı Əleviyyə Babayevanın 100 illik yubileyinə həsr olunub. Ömrünü ictimai həyata, ədəbiyyata, yaradıcılığa, bədii tərcüməyə bağlayan Əleviyyə Babayevanı həmkarlarından fərqləndirən çoxlu məziyyətləri var idi. Bu xanım mərd, cəsarəti təvazökar, cəfakeş və çox zəhmətkeş idi. Əleviyyə xanımın qəhrəmanları dünənimizin, bu günümüzün insanlarıdırlar.

Aparıcı: - Əleviyyə xanım cəmiyyətin ictimai-siyasi mənzərəsi ilə yanaşı, insan qəlbini, mənəviyyatını əsərlərində işıqlandırırdı və müasir dövrünün həqiqətlərini, reallığını doğru-dürüst əks etdirirdi. Geniş dünyagörüşlü, intellektual səviyyəli, ən başlıcası böyük ürək sahibi olan müəllif bilirdi ki, tarix və çağdaşlıq qırılmaz tellərlə bir-birinə bağlıdır. Biri digərsiz tamamlana bilməz.

Aparıcı: - Əleviyyə xanım əsərlərində dönə-dönə qeyd edirdi ki, hər bir yazıçı tariximizi, keçmişimizi mükəmməl bilməlidir. O, qələminə sığınaraq elə əsərlərə imza atıb ki, bütün zamanlardan, sınaqlardan üzüağ və qalib çıxıb. Ona görə də, Əleviyyə xanım hər bir romanını başlamazdan əvvəl xalqımızın uzaq keçmişini arxivlərdən, tarix kitablarından, yaddaşlardan, xatirələrdən və o dövrü yaşamış canlı şahidlərdən öyrənirdi.

Aparıcı: - Son illərdə ədibin çap olunmuş əsərləri belə deməyə əsas verir ki, müəllif müasir dövrdə yaradan, quran

adamlarla tez-tez təmasda olmuşdur. Buna görə də yazıçı əsərlərində müxtəlif taleyli adamları, onların daxili aləmini, hiss və həyəcanlarını, yaşam tərzini çox inandırıcı şəkildə oxucuya çatdırır. Onun əsərlərinin sujet xətti cəmiyyətin saflaşmasına, haqqın qələbəsinə, insanların mənəvi təmizliyinə xidmət edir.

Aparıcı: Ədəbiyyatımızın görkəmli nümayəndələrindən biri olan Ələviyyə Babayeva sovet dönəmində təkcə Azərbaycanda deyil, müttəfiq respublikalarda da yaxşı tanınırdı və sevilirdi. Kitabları bir neçə xarici ölkədə çap edilmişdi. Ələviyyə xanım yüksək keyfiyyətləri, geniş dünyagörüşü, intellektual səviyyəsi, ən başlıcası, böyük ürək sahibi olan bir insan idi. Onun əsərlərindəki yüksəklik, sivillik də elə buradan gəlirdi.

Aparıcı: - Təkcə bədii yaradıcılıqla deyil, uzun illər tərcümə ilə, jurnalistika ilə məşğul olmuş bu xanımın fərəh və xiffətlə söylədiyi xatirələrin birində diqqətiçəkən məqama fikir verin.

O, yazırdi: ”Heydər Əliyev mənim yaradıcılığımı, mərdliyimi, cəsarətimi qiymətləndirirdi. O, həm də əsərlərimi oxuyurdu və bəyənirdi. Heydər Əliyev Azərbaycan yazıçılarını çox yaxşı tanıyırdı”.

Aparıcı: - Bu etiraf çox dəyərlərdən və mətləblərdən xəbər verir. Həm ümummilli liderin Azərbaycan ədəbiyyatına olan diqqətindən, himayəsindən, həm də qayğıdan fərəhlənən qələm sahiblərinin qədirbilənliyindən. Müəllif müsahibələrinin birində demişdir ki, romançı öz dövrünün sadəcə müşahidəçisidirsə - bu çox azdır. O, həyatın burulğanından keçən yaşadığı zamanın tədqiqatçısı və güzgüsü olmalıdır.

Aparıcı: - Ondakı yüksək intellektuallıq Şərq və eyni zamanda Qərb ədəbiyyatını çox mükəmməl bilməsi ilə əlaqədar idi. Müəllif yazılarının birində yazıçı olmağın həm çətin, həm də şərəfli olduğunu qeyd edərək, ədəbi mühitin yaradıcılığa təsirindən yan ötmədiyini də deyir: “Ədəbi mühit istedadın fikirlərinin istiqamətini dəyişə bilər, yolunu əyə bilər,

ancaq yaradıcılığına meydan aça bilməz. Çünki burda hər kəs öz yükünü özü çəkməlidir”.

Aparıcı: - Ələviyyə xanımın yaradıcılıq yoluna nəzər saldıqda onun əsər üzərində nə qədər səbr və təmkinlə işləməsinə heyran olursan. Azyaşlılar və məktəblilər üçün yazdığı “Mənim müəllimim”, “Kənd yolları”, “Payızda”, “Yenə bahardı”, “Sehirli pillələr” kimi hekayə kitabları Ələviyyə xanıma şöhrət qazandırmışdır.

Aparıcı: - Ə.Babayeva uşaq ədəbiyyatına böyük ehtiyac olduğunu hiss etdiyindən yaradıcılığını bu istiqamətə də yönəltmiş, həm orijinal hekayələri, povestləri, nağılları, həm də tərcümələri ilə bu sahədəki boşluğu doldurmağa çalışmışdır. Ə.Babayevanın tərbiyəvi xarakter daşıyan hekayələri çoxdur. Bu əsərlərin balaca qəhrəmanlarının hərəkətləri, davranışlarının təsviri göstərir ki, o, uşaq dünyasına yaxından bələddir, onların psixologiyasından xəbərdardır. Bu baxımdan yazıçının “Sehrli pillələr”, “Çörəkli yer”, “Süsən sünbül”, “Sən Laləyə oxşama”, “Böyürtkən mürəbbəsi”, “Çörək əhvalatı” hekayələri uğurlu hesab olunur. Onun nağılları öz yığcamlığı, dərin ictimai mənası, tərbiyəvi əhəmiyyəti ilə diqqəti cəlb edir.

Aparıcı: - Onun uşaqlar üçün yazdığı hekayələrində xalqlar dostluğu, səmimi yoldaşlıq mövzuları əsas yer tutur. Bu əsərlərdə sırf nəsihətçiliyə, quru didaktizmə rast gəlmirik. Əxlaqi nəticə təsvir olunan hadisələrlə üzvü surətdə bağlı olur. Təsvir boyu yazıçı ibrətli nəticələr üçün zəmin hazırlayır. Yazıçını düşündürən tərbiyəvi problemlər bunlardır: əməyə məhəbbət, böyüklərə hörmət, hər şeyi tez öyrənmək həvəsi, oyuncaqlarla rəftar. Bu hekayələrdə qoyulan məsələlərin bədii həlli də bir daha sübut edir ki, yazıçı uşaq psixologiyasına dərindən bələddir.

Aparıcı: - Əsərlərini az və orta yaşlılara həsr edən Ələviyyə xanım sonralar gənclər, böyüklər üçün əsərlər yazaraq onlara "Adamlar və talelər", "Haradasan dost, harda", "Səni axtarıram", "Küləyin tərkində", "Yanar su" və s. adlar verdi. Ələviyyə xanım orijinal əsərlər yazmaqla bərabər, tərcüməçiliklə də məşğul olmuşdur. A. Qaydarın "Uzaq ölkələr", V.Biankinin "İz ilə", "Ayı balası", "Qırmızı təpə", K. Paustovskinin "ğru pişik", V. Q. Korolenkonun "Satın alınmış uşaqlar", Y. Satkinin "Əcaib quş" və bir çox başqa əsərləri Azərbaycan dilinə tərcümə etmişdir.

Aparıcı: - Ələviyyə Babayevanın Tehranda "Haradasan dost, harda", Çində "İnsanlar və talelər" romanları, Yaponiya, Türkiyə və başqa ölkələrdə çap olunan hekayələri nəinki müəllif üçün, həm də Azərbaycan ədəbiyyatı üçün fərəhli hadisədir. Müəllifin əsərləri, hər şeydən əvvəl, oxucunu düşündürür və zənginləşdirir.

Aparıcı: - Əməkdar mədəniyyət işçisi, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdçüsü, sevimli yazıçı Ələviyyə Babayeva artıq aramızda yoxdur. İndi onun maraq dolu duzlu, şirin söhbətlərinin, ipək kimi yumşaq səsini eşitmirik. Hansısa bir müdrik deyib ki, qürurlu və həssas duyumlu insanların səsi çox vaxt özünə bənzəyir. Onun səsində bir məlahət, yanğı və xeyirxahlıq, öz sehrində saxlaya biləcək bir cazibə var idi.

Aparıcı: - Ələviyyə xanımın qəlbində olan xeyirxahlıq, haqqa və ədalətə inam onun əsərlərinə də köçmüşdür. Ona görə də yazıçının hekayələrindən tutmuş romanlarına qədər bütün əsərləri sevilə-sevilə oxunur. Əziz tədbir iştirakçıları! Beləliklə, bu gün biz Ələviyyə Babayevanın yaradıcılığına bir daha nəzər saldıq. Onun dərin məzmunlu, kamil üslubla yazılmış əsərlər ilə tanış olduq və bir daha əmin olduq ki, onun qələmindən çıxmış hər bir əsər dəyərli və qiymətlidir.

Ədəbiyyat siyahısı:

Əsərləri

Latın qrafikası ilə

Cırtdan şəhərdən qaçıb. - B. Turan, 2001. – 110 s.

Kiril əlifbası ilə

Seçilmiş əsərləri : İki cilddə .**I cild**. - Bakı : Azərnəşr, 1991. - 384 s.

Seçilmiş əsərləri : Iki cildə. **II cild** : Roman. - Bakı : Azərnəşr, 1991. - 335 s

Adamlar və talelər : Roman. - Bakı : Gənclik, 1979. - 432 s

Hardasan-dost, harada... : hekayələr və roman - Bakı : Gənclik, 1977. - 408, [3] s.

Hekayələr. - Bakı : Uşaqgəncnəşr, 1951. - 16 s.

Hörüklər : hekayə. - Bakı : Gənclik, 1968. - 6 s.

Kölgə : hekayələr. - Bakı : Azərnəşr, 1964. - 104, [1] s.

Küləyin tərkində : roman və hekayələr. - Bakı : Gənclik, 1983. - 355, [1] s. : şək.

Mən tək deyiləm : povestlər. - Bakı : Gənclik, 1969. - 191 s.

Mənim müəlliməm. - Bakı : Uşaqgəncnəşr, 1950. - 28 s.

Sehrli pillələr : hekayələr. - Bakı : Gənclik, 1974. - 166 s.

Səni axtarıram : roman. - Bakı : Yazıçı, 1985. - 380 s.

Süsən, Sünbül : hekayələr. - Bakı : Gənclik, 1968. - 100 s

Tut ağacı : hekayələr. - Bakı : Gənclik, 1967. - 95 s.

Yanar su : roman və povestlər. - Bakı : Gənclik, 1986. - 352 s.
Yenə bahardı : povest . - Bakı : Azərnəşr, 1963. - 79 s.

<u>Dövri mətbuatda</u>

Rəssam Rasim haqqında sözlərim : rəssam Rasim Babayev haqqında // Ədəbiyyat qəzeti. - 2008. - 8 avqust. - S. 3.
Eşşək // Göyərçin. - 2008. - № 12. - S. 8-9.
Sən Laləyə oxşama // Savalan. - 2009. - avqust. - S. 5.
Vaxt qızıldan qiymətlidir : hekayə // Göyərçin. - 2012. - **№ 1**. - S. 14.
Sən Laləyə oxşama : hekayə // Savalan. - 2013. - 30 aprel. - **№ 29**. - S. 8.

Haqqında

Ələviyyə Babayeva : nekroloq // Ədəbiyyat qəzeti. - 2014. - 26 sentyabr. - № 37. - S. 16.
Ələviyyə Babayeva - 90 / Azərbaycan Yazıçılar Birliyi // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 19 avqust. - № 31. - S. 5.
Fərəcov Ç. Bəlkə sabah olmadı... // Azərbaycan : qəzet. - 2015. -23 sentyabr. - № 208. - S. 6.
Hüseynoğlu S. Rəngli yuxular boyunca : Ələviyyə Babayeva - 90 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2011. - 19 avqust. - № 31. - S. 5.
Xəlilzadə F. Qəhrəmanlarına bənzəyən yazıçı : Ələviyyə Babayeva haqqında // Kaspi. - 2014. - 27 sentyabr. - № 158. - S. 18.
Xəlilzadə F. Sabah mütləq olacaq : Ələviyyə Babayeva - 90 // Azərbaycan. - 2011. - 11 avqust. - № 175. - S. 5.

Ədəbiyyatımıza bədii töhfələr verən

Əleviyyə Babayeva

(metodik vəsait)

Ünvan:AZ-1022 Bakı şəh.,S.Vurğun küç.88;
E-mail:info@clb.az
URL:www.clb.az

F.Köçərli adına Respublika
Uşaq Kitabxanasında
çap olunmuşdur.
Sifariş: 6
Çapa imzalanmışdır: 19.01.2021
Tirajı:100
Pulsuz